

Projektowanie osadnictwa wiejskiego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Projektowanie osadnictwa wiejskiego
Kod przedmiotu	02.1-WI-ArchP-POW-S20
Wydział	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
Kierunek	Architektura
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. inżyniera architekta
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	2
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. inż. Anna Bazan-Krzywoszańska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Projekt	45	3	-	-	Zaliczenie na ocenę
Wykład	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

- Celem w zakresie wiedzy jest zapoznanie studenta z podstawowymi typami i formami osadnictwa występującego na terenach Polski poczynając od kształtowania się osadnictwa średniowiecznego, kapitalistycznego przez okres współczesnej gospodarki rolnej do współczesnego osadnictwa w gospodarce wolnorynkowej włącznie z dyspozycją i podziałem działek siedliskowych rozkładem pól, rodzajem komunikacji wewnętrznej i wpływem rozwiązań przestrzennych i urbanistycznych na kształtowanie zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich.
- Celem w zakresie umiejętności jest nauczenie studenta przeprowadzania urbanistycznej analizy i oceny , funkcjonalno - przestrzennej, społeczno - środowiskowej i estetyczno - technicznej istniejącego stanu zagospodarowania zabudowy wiejskiej oraz formułowania urbanistycznych wniosków projektowych.
- Celem w zakresie kompetencji personalnych i społecznych jest przygotowanie studenta do samodzielnego poszerzania wiedzy, doświadczeń i umiejętności podczas wykonywania indywidualnie i w zespole projektowych zadań inwentaryzacyjno-studialnych na zajęciach i w terenie.
- Celem jest nabycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie rozpoznania uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych kształtowania przestrzeni, analizy i waloryzacji tych uwarunkowań oraz zastosowania zdobytych kompetencji w praktyce projektowej na obszarach wiejskich, przy uwzględnieniu uwarunkowań wynikających ze współczesnego sposobu gospodarowania przestrzenią obszarów wiejskich w Polsce

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Program wykładów:

Podstawowe pojęcia i definicje urbanistyczne dotyczące wiejskich układów ruralistycznych, w tym głównych elementów kształtujących osadnictwo wiejskie takich jak: warunki kulturowe, gospodarcze, społeczne, topograficzno - środowiskowe, polityczne, prawne. Rodzaje typologii wsi samorodnych, zakładanych na tzw. prawie, folwarcznych, uspołecznionych, wsi zrównoważonych i samowystarczalnych, tematycznych i innych wspieranych programami pomocy Unii Europejskiej. Historyczne i współczesne układy przestrzenne zabudowy zagrodowej o różnych układach siedliskowych i ich wpływem na środowiskowe warunki bytowania człowieka. Historyczne i współczesne typy i rodzaje układów komunikacyjnych na obszarach zabudowy wiejskiej, ich zalety i wady. Charakterystyka układów i rodzajów zieleni na terenach wiejskich. Organizacja funkcjonalno - przestrzenna urbanistycznych elementów przestrzennego zagospodarowania wsi oraz wpływ tych układów na ich wewnętrzną i zewnętrzną dostępność. Zasady kompozycji i kształtowanie krajobrazu obszarów wiejskich; historia osadnictwa i typy rozplanowania wsi; zagadnienia regionalizmu; wielofunkcyjność obszarów wiejskich; współczesne zarządzanie przestrzenią obszarów wiejskich. Charakterystyka elementów i cech środowiska przyrodniczego dla potrzeb architektury i urbanistyki. Wpływ cech środowiska na wykorzystanie terenu i ograniczenia w wykorzystaniu obszaru o danych cechach.

Program ćwiczeń projektowych:

Część przygotowawcza do opracowania projektowego:

- Przeprowadzenie zespołowo w terenie szczegółowej inwentaryzacji urbanistycznej na wybranych do opracowania projektowego, obszarach zabudowy historycznej i współczesnej.
- Zebrany i opracowany inwentaryzacyjny materiał źródłowy zostaje poddany planistycznej analizie w zakresie funkcjonalnym, kulturowym, środowiskowym, technicznym, estetycznym i społecznym.

3. Analiza wnętrz krajobrazowych

Część zasadnicza opracowania projektowego:

1. Na podstawie wyników przeprowadzonych urbanistycznych analiz poinwentaryzacyjnych studenci zespołowo wykonują całościową ocenę istniejącego stanu zagospodarowania, wybranych do opracowania projektowego obszarów zabudowy wiejskiej (identyfikacja cech i ocena krajobrazu miejscowości)
2. Wyniki całościowej oceny urbanistycznej istniejącego stanu zabudowy wiejskiej, wykorzystuje się do opracowania w formie graficznej na mapie, projektowych wniosków do założeń szczegółowego planu zagospodarowania terenu dla wybranych do opracowania projektowego, obszarów zabudowy wiejskiej (wytyczne kształtowania krajobrazów miejscowości)
3. Opracowanie koncepcji projektowych dla obszarów problemowych (koncepcje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, studia form zabudowy i zagospodarowania terenu, wizualizacje krajobrazowych skutków interwencji projektowej w obrębie zidentyfikowanych krajobrazów)

Metody kształcenia

Metody podające:

Wykłady konwersatoryjny i informacyjny, dotyczące podstawowej wiedzy w zakresie podstawowych pojęć i elementów kształtowania osadnictwa wiejskiego,realizowane są w sposób konwencjonalny z wykorzystaniem urządzeń audio - wizualnych.

Metody poszukujące:

Ćwiczenia projektowe dotyczące nabywania przez studenta praktycznych umiejętności, realizowane są w zespołach projektowych, wykonujących indywidualne i wspólne zadania inwentaryzacyjno -studialne. Metoda ćwiczebno - praktyczna (projekt) i eksponująca (pokaz)

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna projektowanie urbanistyczne w zakresie realizacji prostych zadań, w szczególności: niewielkich zespołów zabudowy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i powiązań, a także prognozowanie procesów przekształceń struktury osadniczej miast i wsi	• A.W2	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Projekt
zna zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie koniecznym do projektowania architektonicznego;	• A.W3	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Wykład • Projekt
potrafi zaprojektować prosty zespół urbanistyczny	• A.U2	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Projekt
potrafi sporządzać opracowania planistyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego i interpretować je w zakresie koniecznym do projektowania w skali urbanistycznej i architektonicznej	• A.U3	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Projekt
potrafi dokonać krytycznej analizy uwarunkowań, w tym waloryzacji stanu zagospodarowania terenu i zabudowy	• A.U4	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Projekt
potrafi myśleć i działać w sposób twórczy, wykorzystując umiejętności warsztatowe niezbędne do utrzymania i poszerzania zdolności realizowania koncepcji artystycznych w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym	• A.U5	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Projekt
potrafi integrować informacje pozyskane z różnych źródeł, dokonywać ich interpretacji i krytycznej analizy	• A.U6	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Projekt
potrafi integrować informacje pozyskane z różnych źródeł, dokonywać ich interpretacji i krytycznej analizy	• K.U07	• obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • odpowiedź ustna	• Wykład • Projekt
potrafi wdrażać zasady i wytyczne projektowania uniwersalnego w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym	• A.U9	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Wykład • Projekt
ma świadomość samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania prostych problemów projektowych	• A.S1	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Wykład • Projekt

Opis efektu	Symbolle efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
ma świadomość brania odpowiedzialności za kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, w tym za zachowanie dziedzictwa regionu, kraju i Europy	• A.S2	• obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	• Projekt

Warunki zaliczenia

Wykłady:

Student poddaje się weryfikacji wiedzy w zakresie podstawowych pojęć i definicji dotyczących urbanistycznych układów osadniczych wsi oraz główne elementy przestrzennego zagospodarowania terenów wiejskich.

Poddaje się weryfikacji wiedzy dotyczącej rozróżniania urbanistycznych oznaczeń graficznych oraz podstawowych metod i technik analiz urbanistycznych.

Projekt:

Student uwzględni w zadaniu urbanistycznym zebrane i opracowane dane projektowe na poziomie poprawności oraz w stopniu zaawansowania zgodnym z zakresem programu ćwiczeń projektowych, przedstawia do weryfikacji wspólnie opracowane z zespołem projektowym poinwentaryzacyjne analizy i oceny struktur istniejącej zabudowy wiejskiej w zakresie metodologicznym zgodnym z programem ćwiczeń projektowych, przeprowadza prezentację własnych opracowań inwentaryzacyjno - studialnych, które wykonywane są na okresowych przeglądach z wykorzystaniem środków technicznych i materiałowych, wykazuje zainteresowanie samodzielnym poszerzaniem wiedzy, doświadczeń i umiejętności podczas wykonywania indywidualnie i w zespole projektowym urbanistycznych zadań inwentaryzacyjno - studialnych na zajęciach i w terenie, wykazuje się samodzielną pracą i współpracą w zespole projektowym nad wyznaczonym urbanistycznym zadaniem inżynierskim na podstawowym poziomie złożoności. Wykazuje poza zajęciami w terenie inwentaryzacyjno - studialne zainteresowanie ochroną i rozwojem podstawowych wartości środowiska wiejskiego. Student uwzględni w zadaniu ruralistycznym zebrane i opracowane dane projektowe na poziomie poprawności oraz w stopniu zaawansowania zgodnym z zakresem programu ćwiczeń projektowych, przedstawia do weryfikacji wspólnie z zespołem projektowym opracowane poinwentaryzacyjne, analizy i oceny struktur istniejącej zabudowy wiejskiej w zakresie metodologicznym zgodnym z programem ćwiczeń projektowych, przeprowadza prezentację własnych opracowań inwentaryzacyjno-studialnych, które wykonywane są na okresowych przeglądach z wykorzystaniem środków technicznych i materiałowych, wykazuje zainteresowanie samodzielnym poszerzaniem wiedzy, doświadczeń i umiejętności podczas wykonywania indywidualnie i w zespole projektowym urbanistycznych zadań inwentaryzacyjno-studialnych na zajęciach i w terenie, wykazuje się samodzielną pracą i współpracą w zespole projektowym nad wyznaczonym urbanistycznym zadaniem inżynierskim na podstawowym poziomie złożoności.

Zasady ustalania oceny:

Ocena osiągnięcia efektu kształcenia w kategorii: wiedza, umiejętności i kompetencje jest wynikiem zaliczenia przedmiotu na podstawie testu z progami punktowymi:

50% - 60% pozytywnych odpowiedzi – dst

61% - 70% dst+

71% - 80% db

81% - 90% db+

91% - 100% bdb

Ocena końcowa jest średnią oceną z projektu i zaliczenia wykładu. Zaliczenie wykładu odbywa się na podstawie ocen uzyskanych z kolokwium i systematyczności uczęszczania na zajęcia. Zaliczenie projektu - średnia ocen z oddań pośrednich i wejściówek.

Literatura podstawowa

1. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW 2014-2020), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
2. Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
3. Bogusz W., Projektowanie architektoniczne i budownictwo regionalne, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1999 r.
4. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7.10.1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie. Dz.U. nr 132/97.
5. Bogdanowski J., Kompozycja i planowanie w architekturze krajobrazu. Wyd. Ossolineum, 1976
6. Bogdanowski J., Łuczyńska – Bruzda M., Novak Z. Architektura krajobrazu, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa-Kraków, 1981
7. Chmielewski T.J., Systemy krajobrazowe. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 2012
8. Czarnecki W., Podstawy ruralistyki z elementami budownictwa wiejskiego. Wyd. WSFiZ, Białystok, 2004
9. Górniewicz B., Geneza, rozwój i programowanie układów osadniczych. Wyd. Politechniki Krakowskiej, Kraków, 1999
10. Górniewicz B., Uwagi na temat zasad kształtowania architektury wiejskiej. Wyd. Politechniki Krakowskiej, Kraków, 1998
11. Kamiński Z.J., Współczesne planowanie wsi w Polsce, Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, 2008
12. Novák Z., Planowanie przestrzenne i udział w nim architekta. Wyd. Politechniki Krakowskiej, Kraków, 1997

13. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z rozporządzeniami wykonawczymi

E-book:

1. Rzec o dziedzictwie na wsi. Rady, przykłady, informacje
2. Każde miejsce opowiada swoją historię, czyli rzecz o dziedzictwie wiejskim

Literatura uzupełniająca

1. Górka A., Krajobrazowy wymiar ruralistyki. Wyd. Politechniki Gdańskiej, Gdańsk, 2016
2. Lipińska B., Ochrona dziedzictwa kulturowego. Ujęcie krajobrazowe. Wyd. Wydziału Architektury PG, Gdańsk, 2011
3. Raszeja E., Ochrona krajobrazu w procesie przekształceń obszarów wiejskich. Wyd. Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Poznań, 2013
4. Böhm A., O czynniku kompozycji w planowaniu przestrzeni, Wyd. Politechniki Krakowskiej, Kraków, 2016
5. Górka A. Zagroda. Zagadnienia ruralistyki. Wyd. Politechniki Gdańskiej, Gdańsk, 2011
6. Górka A. Krajobraz przestrzeni publicznej wsi. Zagadnienia ruralistyki. Wyd. Politechniki Gdańskiej, Gdańsk, 2012
7. Szulc H., Morfogeneza osiedli wiejskich w Polsce. Prace Geograficzne nr 163
8. Mikoś J.: Budownictwo ekologiczne. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice, 2000.

Uwagi

Sala wykładowa z możliwością zaciemnienia powinna być wyposażona w sprzęt audiowizualny, tablice do pisanie i prezentowania plansz projektowych .

Sala projektowa z możliwością zaciemnienia powinna być wyposażona w stoły projektowe, w sprzęt audiowizualny, tablice do pisanie i prezentowania plansz projektowych .

Zmodyfikowane przez dr hab. inż. Anna Bazan-Krzywoszańska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 22-04-2020 19:55)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ